Raadsvoorstel

Zaaknummer 298311

Onderwerp:

Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs,
verordening Materiele financiële gelijkstelling onderwijs (FINGEL).

Vergaderdatum raad: 4 november 2021
Geheim: Nee
Steller: Onno Martens
Portefeuillehouder: Wethouder Kamstra

Beslispunten

1. De Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Gemeente Vijfheerenlanden 2022 vast te stellen;
2. De Verordening Materiële financiële gelijkstelling onderwijs Gemeente Vijfheerenlanden 2022 vast te stellen;

Inleiding

Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijshuisvesting Gemeente Vijfheerenlanden 2022
Gemeenten hebben een wettelijke zorgplicht voor de huisvesting van het primair en voortgezet onderwijs. De gemeentelijke Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs Vijfheerenlanden 2022 (Verordening VHO 2022) geeft aan hoe de gemeente deze zorgplicht invult en onder welke voorwaarden scholen voor deze voorzieningen in aanmerking kunnen komen.
Op grond van de Wet primair onderwijs (WPO) en de Wet voortgezet onderwijs (WVO) heeft de gemeente een zorgplicht voor onder andere nieuwbouw van een school, uitbreiding van een school, herstel van constructiefouten, herstel en vervanging in verband met schade en de eerste inrichting met onderwijsleerpakket en meubilair.

Verordening Materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Vijfheerenlanden 2022
De Verordening Materiële Financiële Gelijkstelling Onderwijs (FINGEL) geeft de gemeente de mogelijkheid om voorzieningen toe te kennen aan scholen die niet in de Verordening VHO zijn opgenomen.

De artikelen 140 van de WPO en 96g van de WVO geven aan dat de gemeenteraad in een regeling moet vaststellen welke scholen onder welke omstandigheden in aanmerking komen voor aanvullende bekostiging en op welke wijze de aanvullende bekostiging beschikbaar wordt gesteld. Door het vaststellen van deze regeling wordt bereikt dat alleen scholen die in gelijke omstandigheden verkeren een aanvullende bekostiging ontvangen.

Beoogd effect

Goede, gezonde en veilige voorzieningen onderwijshuisvesting in de gemeente Vijfheerenlanden die toegankelijk zijn voor iedereen en voldoen aan het geldende duurzaamheidsbeleid. Daarnaast:
- Aansluiting op de Modelverordening VHO van de VNG.
- De normkosten laten aansluiten op de kosten van BENG-bouwen.
- Aansluiting op de WPO artikel 27 m.b.t. achterstandsleerlingen.
- Vaststelling FINGEL en gekoppelde bijlagen.

Argumenten

1.1 De bevoegde gezagsorganen zijn akkoord met de Verordening VHO 2022

De concept Verordening VHO 2022 is verzonden naar de betrokken schoolbesturen. Tijdens het LEA-overleg dat plaatsvond op 25 maart 2021 konden de bevoegde gezagsorganen tijdens een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) hun zienswijze kenbaar maken over het concept van de Verordening VHO 2022 in aanwezigheid van wethouder T. Kamstra. De bevoegde gezagsorganen zijn akkoord gegaan met het concept van de Verordening VHO 2022. Dit is terug te vinden in het gedeelte van de notulen van het LEA van 25 maart 2021 over onderwijshuisvesting, bijlage 11.

1.2 De Verordening VHO 2022 volgt vrijwel geheel de Modelverordening VHO van de VNG

De VNG heeft een Modelverordening Voorzieningen huisvesting onderwijs (Modelverordening VHO van de VNG). In vrijwel alle gemeenten wordt bij het opstellen van de Verordening Voorziening huisvesting onderwijs, de Modelverordening VHO van de VNG gevolgd. De Verordening VHO 2021 is in oktober 2020 in route gebracht naar de raad. In november heeft de VNG een update van de Modelverordening VHO van de VNG gepubliceerd. Door de verplichting van de wet Arhi die aangeeft dat de wet- en regelgeving uiterlijk eind 2020 moest worden geharmoniseerd, konden deze wijzigingen niet meer geheel worden verwerkt in de Verordening VHO 2021. De Verordening VHO 2022 volgt vrijwel geheel de Modelverordening VHO van de VNG zoals gepubliceerd in november 2020. In bijlage 10 wordt beschreven op welke punten wordt afgeweken of aangevuld ten opzichte van de Modelverordening VHO van de VNG.

1.3 De nieuwe verordening sluit aan op regelgeving m.b.t. achterstandsleerlingen (artikel 27 WPO)

De huidige Verordening (VHO 2021) sluit niet aan op regelgeving m.b.t. achterstandsleerlingen (artikel 27 WPO).

2.1 De bevoegde gezagsorganen zijn akkoord met de FINGEL 2022

De concept FINGEL 2022 is verzonden naar de betrokken schoolbesturen. Tijdens het LEA overleg dat plaatsvond op 25 maart 2021 konden de bevoegde gezagsorganen hun zienswijze kenbaar maken over de concept FINGEL 2022 in aanwezigheid van wethouder T. Kamstra. De bevoegde gezagsorganen zijn akkoord gegaan met de concept FINGEL 2022. Dit is terug te vinden in het gedeelte van de notulen van het LEA van 25 maart 2021 over onderwijshuisvesting, zie bijlage 11.

2.2 *Er is een juridische basis voor voorzieningen waarin de Verordening VHO niet voorziet*
De FINGEL geeft de gemeente de mogelijkheid om voorzieningen toe te kennen aan scholen die niet in de Verordening VHO zijn opgenomen. De raad kan een voorziening voorschrijven en daaraan een subsidie en subsidieplafond toekennen. In de bijlage van de FINGEL kan de gemeente aangeven welke voorzieningen onder de werking van de FINGEL vallen. Per voorziening wordt een aparte bijlage opgenomen. Met de FINGEL wordt geborgd dat de scholen gelijk worden behandeld bij toekenning van een subsidie die niet in de Verordening VHO is opgenomen.

2.3 *Er is een juridische basis voor Haalbaarheidsonderzoek*
In de Nadere regels duurzaamheid schoolgebouwen 2021 is vastgelegd dat wanneer een schoolgebouw conform het Duurzaam Integraal Huisvesting Plan Onderwijs (DIHPO) in aanmerking komt voor vervangende nieuwbouw, eerst de haalbaarheid van levensduur verlengende renovatie onderzocht moet worden. Levensduurverlengende renovatie kan een financieel voordeel opleveren ten opzichte van vervangende nieuwbouw en sluit aan bij de duurzaamheidsambities van de gemeente. In de bijlage van de FINGEL 2022 zijn de voorwaarden voor de aanvraag, toekenning en het subsidieplafond van een dergelijk haalbaarheidsonderzoek vastgelegd. Daarmee wordt in de FINGEL voorzien een juridische basis voor het toekennen van budgetten van deze haalbaarheidsonderzoeken.

Risicoparagraaf

1. *Het niet vernieuwen van de verordening voorzieningen huisvesting onderwijs geeft het risico niet aan te sluiten bij recente regelgeving met betrekking tot achterstandsleerlingen*
De huidige Verordening VHO 2021 sluit niet aan op regelgeving m.b.t. achterstandsleerlingen (artikel 27 WPO). De huidige Verordening VHO 2021 mist daardoor een feitelijke grondslag voor de huisvestingsvoorzieningen waarin een component voor achterstandsleerlingen is opgenomen. Deze voorziening kan daarmee ook niet rechtmatig worden toegekend.
De Verordening VHO 2022 laat gemeentelijke regelgeving m.b.t. achterstandsleerlingen aansluiten op artikel 27 WPO.

2. *Op dit moment geen formele grondslag voor het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken*
De gemeente heeft op dit moment geen actieve FINGEL. Hierdoor heeft de gemeente formeel geen grondslag voor het uitvoeren van haalbaarheidsonderzoeken naar nieuwbouw en renovatie. Deze onderzoeken zijn nodig om een optimale keuze te kunnen maken tussen nieuwbouw en renovatie en het beleid voor duurzame schoolgebouwen goed vorm te geven.

Financiële paragraaf

Verordening VHO
Financieel heeft de wijziging van de Verordening VHO geen gevolgen. De belangrijkste wijzigingen in de Verordening VHO betreffen de aanpassing van de gewichtenregeling voor het Basisonderwijs en de aanpassing van het ruimtebehoeftemodel voor het Voortgezet Onderwijs, maar dit heeft geen financiële gevolgen.

Bij het Basisonderwijs is de gewichtenregeling aangepast, er wordt nu gerekend met een achterstandsscore zoals bedoeld in artikel 27 van de WPO. Dit heeft een gering nadelig effect op de ruimtebehoefte bij een aantal basisscholen. Financieel heeft deze wijziging geen gevolgen.

Bij het Voortgezet Onderwijs is het ruimtebehoeftemodel aangepast. Doorrekening laat zien dat deze wijziging, op basis van de laatste prognose, voor tenminste 10 jaar geen nadelig effect heeft. Financieel heeft deze wijziging geen gevolgen.

Verordening FINGEL
De financiële consequenties van de FINGEL kunnen worden begrensd door een door de raad vast te stellen subsidieplafond (FINGEL, artikel 2). Tot nu toe is slechts het haalbaarheidsonderzoek als voorziening in de FINGEL opgenomen. In het DIHPO en het concept Programma Voorzieningen Huisvesting Onderwijs 2022 zijn de kosten voor de haalbaarheidsonderzoeken al toegekend voor de scholen De Rank in Meerkerk, De J. Calvijnschool in Leerdam en De Ark in Vianen. In de oplegger van het DIHPO 2021-2036 zal voorzien worden in de kosten voor de haalbaarheidsonderzoeken, welke aan de raad zullen worden voorgelegd ter vaststelling.

Communicatie - betrokkenheid van de pers

Informeren is niet nodig
De besluiten betreffen vooral een technische actualisatie van reeds bestaand beleid. Het betreft dus geen nieuw beleid.

Overige communicatie

De betrokken schoolbesturen worden na akkoord van de raad op 4 november 2021 geïnformeerd middels de brief in bijlage 12. De verordeningen en de nadere regels zullen gepubliceerd worden in DROP.

Participatieparagraaf

De besturen onderwijs en kinderopvang zijn in de gelegenheid gesteld om in twee werksessies met de gemeente in gesprek te gaan over de door de gemeente voorgestelde wijzigingen. Hierin hebben de betrokken besturen en gemeente constructieve gesprekken gevoerd en in gezamenlijk overleg keuzes gemaakt voor de inhoud van de verordeningen en nadere regels. Vervolgens zijn de betrokken besturen uitgenodigd voor een LEA overleg met wethouder Kamstra waarin zij akkoord zijn gegaan met de beide verordeningen en de nadere regels.

Duurzaamheid

Verordening VHO 2022
De Verordening VHO 2022 bevat geen extra duurzaamheidsmaatregelen. De gemeente Vijfheerenlanden wil schoolgebouwen realiseren die zoveel als mogelijk geheel energieneutraal (ENG) zijn. De sinds 1 januari geldende BENG-eisen moeten leiden tot gebouwen met een laag en duurzaam energieverbruik. In de Verordening VHO 2021 zijn de normbedragen voor (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van schoolgebouwen reeds verhoogd om zo beter aan te sluiten bij de hogere kosten die bouwen volgens de nieuwe BENG-eisen uit het Bouwbesluit met zich mee brengt.

FINGEL 2022
De gemeente wil vanuit duurzaamheidsoverwegingen bij vervangende nieuwbouw van een school eerst de haalbaarheid van levensduur verlengende renovatie onderzoeken. In de bijlage van de FINGEL 2022 is de aanvraag van een haalbaarheidsonderzoek naar duurzame renovatie van schoolgebouwen mogelijk gemaakt.

Nadere regels Toegankelijkheid Schoolgebouwen
De Gemeente Vijfheerenlanden streeft naar een duurzame en inclusieve maatschappij en wil daarom dat schoolgebouwen voor iedereen toegankelijk zijn.

Aanvraagformulier Voorzieningen onderwijshuisvesting
In het aanvraagformulier staat omschreven welke gegevens het schoolbestuur moet aanleveren om te kunnen bepalen of een schoolgebouw bij vervangende nieuwbouw in aanmerking komt voor duurzame levensduur verlengende renovatie.

de secretaris,

Signed By: n.van.ameijde@vijfheerenlanden.nl
14/09/2021 12:40:51 CEST
ID: ec8586f0-e9e5-4169-8a13-f5a91219d8c5
Auth: Consent

N. (Nanette) van Ameijde-Poortman

de burgemeester,

Signed By: s.frohlich@vijfheerenlanden.nl
14/09/2021 12:45:01 CEST
ID: ec8586f0-e9e5-4169-8a13-f5a91219d8c5
Auth: Consent

S. (Sjors) Fröhlich

Bijlagen

Bijlagen

Bijlage 1 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022
Bijlage 2 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022 – bijlage I
Bijlage 3 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022 – bijlage II
Bijlage 4 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022 – bijlage III
Bijlage 5 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022 – bijlage IV
Bijlage 6 - Verordening VHO Vijfheerenlanden 2022 – bijlage V
Bijlage 7 - Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Gemeente Vijfheerenlanden 2022 (FINGEL).
Bijlage 8 – Nadere regels Toegankelijkheid Schoolgebouwen Gemeente Vijfheerenlanden 2022
Bijlage 9 – Aanvraagformulier Voorziening Programma Onderwijshuisvesting Gemeente Vijfheerenlanden
Bijlage 10 – Overzicht op welke punten in de Verordening VHO 2022 wordt afgeweken of aangevuld ten opzichte van de VNG-Modelverordening
Bijlage 11 - Notulen LEA van 25 maart 2021 (gedeelte over onderwijshuisvesting)
Bijlage 12 - Brief aan de schoolbesturen